

ՊԱՐԿԱՆԻՍ

ՊԱՐԿԱՆԻՍ

Տարեկան 12 Ժր.

Էկզամսիայ 6 Ժր.

ԱՐՏԱՍԱՆՍՈՐ

Ներքին քիմիական 14 Ժր.

Վեցամսիայ 7 Ժր.

ԱՍԵՐԻՍ

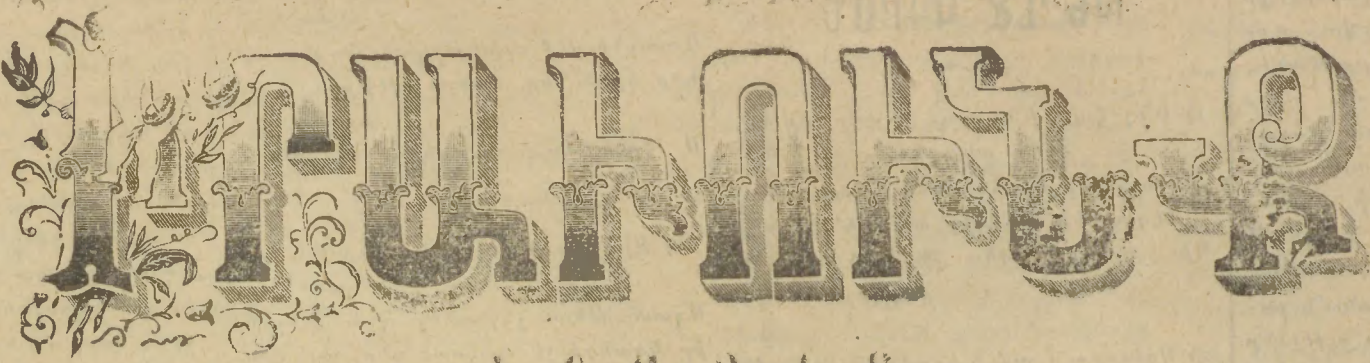
Տարեկան 2 60 Տոյ.

Էկզամսիայ 1 50 Տոյ.

ԿԱՆԿԱՆԻՍ

ԻՄԱՆՈՒԾՄԱՆ ՏՈՂԸ

20 ՄԵԹ.



ԼՐԱԿԻՐ

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԻԿԱՆ ԵՐԱՅԻՆ ԳԵՂԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԵՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՉՈՐԵՒՇՍԻԹԻ Ի ԵՄՍՍԻՍ

ՀԱՅԿ

Redaction du Journal

«Travounk»

(Bulgarie) VARNA

Ред. КЦИЯ

на ВЪСТНИКЪ

«Травунк»

НАРКА

Իրավաբանական և քաղաքական

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԹՈՒՐԿԵՐԸ

Բ

Ինչպես մեր նախորդ թիվի խմբագրականում, նախադասությամբ, ինչպես մեր վեց թիվերում առաջնորդող յոգևածներու շարքով, բառական որոշ կերպով բացատրած էինք մեր հայեցողքը՝ ժեզն-թիւրքոյ Գոշ-նակցական գոնկրէին հայալիսս կողմերու մասին Բայց կը տեսնենք թէ՛ սրչափ որ անպատշաճ տեղերէ շարժակալութեան նա-մակներ և ձեռքի հակակրական սերմաններ բնդունելինք այդ առթիւ, միւս կողմէ երբեմն դաշ-տանակիցներ մասնաւոր կուսակ-ցական նեղ հայեցողքներէ առաջ-նորդողներ, կը ջանան ցոյց տալ թէ մեր այդ յոգևածները թուրքին և հայուն մէջ անհաշտ աւելութիւն սերմանելու բնույթը ունեցած են:

Այս չը հասկցաւինք Գեղի թուրք տարրը առեւտրութիւն սո-նուցանելու որչափ ալ ծանրա-ծանր պատճառներ ունեցած ըլ-լանք, մենք երբէք փախաքող չենք ու արդէն գոյութիւն ու-նեցող առեւտրութիւնը յաւիտա-նայ Մենք միշտ ցանկացող ենք թուրք տարրին հետ իւր բարի գործընկեր ապրելու, պաշտօնա-տ, այդ տարրին մեզ վստահու-յալներ ընտրուին: Ահա միջոց-ներու բնորոշութեան մէջ է որ մենք անհամաձայն ենք Բարիքի Գոնկրէին մասնակցողներուն: Հոն երբէք նկատի չէ առնուած թուրք տարրը անվստ զարձակու գա-կան միջոցը: Սուլթանը գահին կէջ ընել, Սահմանագրութիւնը վերահաստատել, ասոնք խարու-սիկ սրտումներ են, որոնք թուրք կեանքի իրականութեան վրայ ոչ մէկ փափախութիւն բերելու սահմանուած չեն: և այնչափ ու-չինչ բաներ որոնց համար ժո-ղովուրդին արիւնը թափել տալ իսկ չարմեր, սրտնետել եթէ Ս. թեան հակառիկ անձին զայ

ԲԱՆԴԱԿԱՆ

Մակեդոնիոյ համար կառավարիչ մը

Յայտն է թէ Անգլիա միւս մեծ պե-տութեանց առաջակ շնորհապատի-վակեց նիւն Լիւ Նանի նման ինք-նավար կառավարութեանը մը օժտելու եւ ընդ. կառավարիչ անուամբ իշ-րանէ մը յանձնելու այդ երկրին գե-կառավարութիւնը:

Այս առթիւ 10-ամ Լն մարտ 21ին հետեւեալը հետադրուած է.

«Անգլիոյ գործադիր թիւնը կը տեղեկանայ թէ անհիմն է այն տա-րածուած լուրը, որ Լն համեմատ իւր թէ Անգլիոյ նպատակ ունեցող ըլլալու ևս քաջալի իր տաղանդը գոր-րած է Մակեդոնիոյ համար ինքնավար կա-ռավար, չ մը անուանելու մասին Անգ-լիական կառավարութիւնը անտեղեկ է թէ Լն այս ինչ ոչ նկատմամբ, պե-տութեանց տեսակետներուն բայց բը-հաւ մտադիր չէ ետ քաշելու իր ա-ռաջարկութիւնը: Մակեդոնիոյ բարե-նորոգմանը պաշտօնականներուն պաշ-տովարութեան պայմանագրեր երկա-րեւել մասին Դրան հաճութիւն յայտ-նելը երբէք հաղորդ Անգլիոյ առաջար-կութեան վրայ:

«Գաղտնի մասին նոր առաջարկու-թեանց Մակեդոնիոյ նկատմամբ ա-տուր գիտ պաշտօնապէս չեն ծանօթո-ցուած սեղանական կառավարութեան:

Եւստակիա և Պոլիարիս

Ն. Ա. Բ. Իշխան Ֆելտրինսոնի եւ Իշխան Ի. Էլիօ օտար ներդրումը վե-րադրածուն տոթիւ: Պաշտօնի մէջ հիւրաւ իշխաններ Ռուսիոյ վեհ-թագութիւնը և թագուհոյն կողմէն արքայական պալատին մէջ և շա-րք իրիկուն ճաշկերպի մը տուե-ցաւ ի պատիւ: Պաշտօնի իշխան կան գոյի, Իշխանը հրաւիր զանհր սե-ղանին:

Թագուորը հետեւեալ բաժակաճառ արտասանեց.

«Մենք իրողք օտ չնախակայ ենք Ձեր Արքայական Բաժնութեան լա-րեւած աղջկո թեանը համար որ ինձ հաճելի տ. փիթ կը ծայրէ Ձեզ կրկնե-լու թէ որ ստ. փճան: Հրճուանք զգա-ցած ենք Ձ. Արք. Բարձր. թեան ա-մուսնութեան եւ որչափ տեղի ոգին կը զգար: Ձեռք զ նկի թիւը այս լոգը Ձեր հետ պիտի ըլլայ Մեր հաճութե-րէն այդի: Այս Լուս. Զ. Գ. պահ պահէ և չնայել եւ զան կաթիլն տա-րիկեր կառավարի Ձեր ամենաբարձր բազմութիւնը:

«Այս գոհութեամբ աղոթուած կը բարձ աղան իմ բ. մակը Ձեր Արք.

Բարձր. թեան առողջութեանը, Ձեր Բարձր. քննանայ եւ Պաշտօնի եր-հանկութեան համար որոնք Ռուսիա կ'պահէ ի խառ բարեկամական կա-պերով:

«Անցեան Լ. Գի. Արքայ. Բարձր. թիւնը իշխան և Իշխան Ի. Էլիօ կարիոյն:

Ն. աղբ Պաշտօնական քայլը բը-ծեց:

Իշխան Լ. Գի. Բ. Բարձր. քննա-նելով պատշաճութեամբ պատասխանեց և շնորհակալութիւն յայտնեց ցոյց աըր-ուած հիւրասիրութեան ու սրտայայ-տուած զգացումներուն համար:

ՀԱՅ ԿՐԾԱԳԵՏՆԵՐԻ ԲՈՂՈՒՐ

Ինչպէս յայտարարուած էր, ուրիշ փառքարի 27ին, երեկոյան ժամը 7ին Վեզիր Տարազը՝ հանդիմանի ի մարդ-րութեան մէջ կայացու հայ գրադէ-տիկ և ժողովականներին մոգ-ը հան գոցեալ շշանաւոր հրապարակախոս Արիւսը Հայկակի սպանութեան զէպ քի վերաբերմամբ իր կարծիքը եւ ու-րոյ լմը յայտնելու:

Ժողովին ներկայ էին 25 գրադէտ-ներ—հայ գրողներ տեղական մամու-լի ներկայացուցիչներ (Մշակ, Խաթա-րաւ, Եւկրի Զայն, Գործ, Մամուլ Ազրիւր-Տարազ «Զապալկազ») և Էջ-միանի Ճ. մարտի տեսուչ պ. Մ. Բարբեկան:

Ժողովը նախագահ ընտրեց պ. Զ. Ա. առաջ լեանին. որ մի քանի խօսքով բա-ցատրեց ժողովի նպատակը և առա-ջակեց կարծիքներ յայտնելու: Ժողովականներից ոմանք առաջար-կեցին, որ պէտք է հրաւիր ուղարկել եւ օտարազգի մասն ի ներկայացու-ցիչներին, որոնցից շատերը փախաքող են մասնակցել, բայց հրաւիր ստա-ցած չլինելով՝ չեն վստահացել զար-Արքայինը առաջարկելին յաւազել և յատուկ հրաւիրելու ուղարկել բա-լոր հայ գրողներին— վիպասան, բա-նաստեղծ, մանրագիտ — որովհետեւ յամոթ հայ գրականութեան ժողովի մասնակցելու չեն եկել իրանց գրական-ութեան կողմէն համարող գրողներ, վիպասաններ որոնք աւելից առա-պէտք է շատաչին բարձ. աղ. ի իրա-րագրի ձ. ցնը, Լուս. Գ. Գ. և մտք ներկայացուցիչներ, գաղտնի ուսու-ղորդութեան գլ. մ. ուղղուած գրչի մ. քի մը շշանաւոր ներկայացուց-ժողովի անդիմաց միւր պատասխա-տու Լ. աղբ գոյները բացակայութիւն նր ամփառելի է իրանց՝ այդ գրող-րի եւ ոչ հայ գրականութեան համար Ձ. Գ. Զ. Եւ Բ. հարաւոր Բ. Բ.

չեն ունեցել ներկայ լինել, հետեւա-
բար վարած է նրանց վարձուքը
որակել: 3. յետագայի մոգովր աւո-
գուս է: այլ ներկայ եղող գրագէտնե-
րը կարող են կայացնել իրան: Բո-
չումը եւ ապա հրա իրել նաեւ բացա-
կայ գրողներին ստորագրել այդ որո-
շումը: որից յետոյ կարելի էր լինել ո-
րոշ գիրք բռնել: քայլաւոր գրողներ
վեհաբերաւոր նայելով թէ նրանք
ինչ գիրք կը բռնեն—կը ժխտանք րո-
ղոքին թէ ոչ: Այս առարկայով լինը
ընդունեց եւ մոգովր սկզբունքով
ընդունելով պ. Այստ Աթանասեանի
առաջարկած բանաձեւը: միաձայն, ձե-
ռնարկութեամբ մի հոգու (որ հաւա-
ձայն չէր միայն բանաձեւի խմբագրու-
թեան հետ), կայացրեց հետեւեալ որո-
շումը:

1908 թ. փետրվարի 23ին, «Տա-
րազի» խմբագրութեան մէջ ժո-
ղովրդած հայ գրագէտ Ժուրնա-
լիստներին մի խումբ: քննութեան
առնելով եղիպատոսի Կահրէ քա-
ղաքում յունվարի 30ին յայտնի
հրապարակաւ հասարակական
գործիչ Առփիար Առփիարեանի
(Հայկակի) սպանութեան գէպը
եւ աչքի առաջ ունենալով, որ ա-
Ա. Առփիարեանը սպանվել է որ-
պէս հրապարակաւ, որ մեր
կայնում էր որոշ խմբակի կող-
մից յիշատակական գիմակի առկ
կատարվող զեղծումներն ու յան-
ցագործութիւնները: Բ. որ այդ-
պիսի գէպեր սպանւում են սոս-
նալ ընդհանուր կերպարանք: ո-
րով եւ վտանգուում է գրչի եւ հա-
մագումների շարքի աղատութիւնը:
Գ. որ այդորինակ երեւոյթները
անբարոյականացնում են հ. սո-
րակական գիտակցութիւնը:

Արդեւ
1. Արտայայտել բուն լայ
բայթի եւ նողկանքի զգացումը
թէ այդ սպանութիւնը կատարող
ոճրագործների վերաբերմամբ եւ
թէ այն բոլոր անձանց եւ հա-
սարակական խմբակցութիւնների
որոնք գրչի մշակի եւ ազատ խոս-
մի գէպ գործ են գնում բուն
միջոցներ:

2. Ներկայ որոշումը տպագ-
րել Կովկասի բոլոր թերթերում,
որպէս նաեւ արտասահմանում
լայտ տեսնող հայ պարբերական
հրատարակութիւնների մէջ:
Ստորագրել են Հ. Առաքելեան, Ա.
Աթանասեան, Գր. Վաղանշան, (Թ. Գ.
Իրիշեյ), Ա. Բարսեղեան, Յ. Սարգսեան,
Ե. Յալալեան, Ն. Չիգանեան, Ա. Ե.
Գալանթեան, Մինաս Բերբեկեան,
Ա. Եղիշեան, Ս. Երեցեան, Ե.
Պիշիկեան: Ս. Առաքելեան, Ն. Չի-
գանեան, Տիգրան Նազարեան, Բ. Ե.
Մայիսեան, Տիգրան Չիգանեան, Յ. Ե.
Սարգսեան, Ս. Օ. Նազարեան,
Ս. Սարգսեան:

Վերջին շ. զրադական, ժողովր-
կագիտական խորում են յայտնել որ
բողոքի բնակիչը, վեհաբերական
ստորագրութեամբ, զբաղւած կը լինի այ
ստորագրող միջոցով ամբողջ շարքով,
«Եղիշեան-Տարազի» խմբագրութեան
մէջ, եւ բոլոր հայ գրողները—վրպա-
սան, բանաստեղծ, Ժուրնալիստ—հա-
ւերգուս են թէ զանկան, ստորագ-
րել այդ բողոք: որից յետոյ նա կու
շարկվի ար պէտք է, բոլոր որոշման
ժողովի:

«Մշակ»

ԽԵՂՔ ԿՍՐՈՆ

1) Խնչ կայ, ինչ կայ, հայ են ա-
նիք աղաքներ:
Հետաքրքիր կը հարցնեն իրարու:
—Պէտք ունիք, եւ կել, տո՛ւ, չե՛ս գիտեր
Պի՛ կը խոսին մեզ թուրքի սուրէն
փրկելու:

2) Ագեւորում աճել կողմը այդ գիւղին
Ա. աճելը մը պիտի մոռնին գոհունակ:
Դո՛ւրը կը լինին հարսներ, ծերեր ու
աղաք:
Ա. կը լրտին ուրախ երգեր ազգային:

3) Տըղէ՛, կարո՛ւ, ինչ ես կայնիք շուտ
ինձ քեր:
Ի՛նչ որ մոռնի, յա՛կի ապակի՛ արտոնի,
Դո՛ւ էլ կանոնս մեծ մոնղոլոս նոր
մաւղէր:
Հայ ու վառող ու շուտի իձ հասի:

4) Հեռան գաղաթ մեզ կ'սպասեն
աղաքներ:
Վաղ առաւօտ մարտի գրոշ կանուխէն
Պի՛ մոռնի, մեզ գիտ՛ կարգայ
հրաւիր:
Տէ՛, շուտ գնայ, պա՛րստ լինինք
մենք աճմէն:

5) Ա. լինի ի վեր երբ որ յայնի
կը սուրան:
Մնա՛ բարով ինչը հոր մօր չեն ըսեր
Գէթ անգամ մըն ալ գուկներն չեն
զըր'ի:
Վրաստան՝ ինչը վերագո, ձին յաղթու-
ան:

6) Մ. ու աղայ պարագայ շարքեր
կը լինեն:
Կը հեռանայ մեր նոր խումբը մար-
տակաւ:
Կը պաշարի քիւրդի գի զը չորս կող-
մէն:
Երկու կողմէ բաւում գոհեր ինկած կան:

7) Մ. աղ գագրած է ա կը դառնան
մեր քովեր:
Թրչնամիտ արիւնով յայտնած:
Ա. կարոն էլ իր մեծ եղբայրն քաջ
Մերկեր:
Ա. կա ութնան այդ կը ունի միջ զո՛հ
աղած:

8) Այժմ մե կ'ըսէ՛ վերէ՛մ վերէ՛մ է
գոչում:
Կըրնա՛ր մոռնալ իր վե՛ եղբոր սուլը
արիւն:
Գի՛ չի մոռնի կը հեռանայ առանձին
Միանալու մօր Սասունի քովերին:

9) Ա. կը կ'ըսէ՛ կը թափուի առ-
բիւր:
Երազելով անկախ ապաւ շ յաստան
Կը մոռնայ հայր, մայր ու եղբայր:
Գա կընի:
Միշտ խոր էլով ընդհանուր փրկու-
թեան:

10) Ն. ր. գրեցակեն կը ձգեցեն
իւղով կ'աւ:
Սրտաւ ա կալ է ու պատասած ան
հիմայ:
Կը բախնի կ'ըսէ՛ գաշուն ախմայ
Կը մեկնի գիւղ կաղարթու ելու մի ժիչ
հուն:

11) Սակայ՝ ափսո՛ս, որ գիւղին մէջ
չի գրաներ:
Ոչ իր ծընողք, ոչ իր կին, ոչ դաւ-
կներ:
Գիւրքեր եկեր ու ախմայն են ջալգեր:
Տըներ, արտեր եղբր էին քանդաւեր:

12) Մօտինն ուսին կը հե առայ առ
հիմա:
Սասունի մէջ մը թիթաւի կը յոռայ
Նոր կը խեղեն: Ծանրը վերքեր կ'ըս-
տանայ:
Ա. կը ստիպուի մարտի գաշուն հեռու
նայ:

13) Զըղջոցած չէ, յոյս ունի թէ յիշ
որէն:
Ազատութեան շնորհներ պիտի հրչեն:
Իր եռանդը չէ պակասած դեռ, եւ վրա-
տան:
Թէ հարսներ ի դուր տեղը ի կամ չեն:
աղաք:

14) Նորէն կը ին անկարող է, տւն
չունի:
Կը մտածէ թողնել երկիր հեռանալ:
Երթալ ապրիլ, օտար երկիր քիչ մըն ալ,
Խաղաղ անցնել վերջին օրերն իր
կեանքի:

15) Շատունց արներ, աղտոսանման նա
կ'ապրէ:
Ա. փոստ սակայն, նա առաջին կարոն
չէր:
Միշտ մտապրող, մ շտ ախուր ու իր
յոյսի:
Վերջին կայնի ալ իր կեանքին հետ:
Կը մարի:
Բիքրնդ
Վառնա Կ մարտ

ՆՈՐ ՀՄԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«Պատանկան Գրադարան»

Այս անունով հանդէս մը սկսած է
հրատարակել Պատանկ Զարկու Մ. Ս. Ս.
թեան հրատարակչական ճիւղը: Այս
հանգիստ յատկացում է նշանաւոր
հեղինակներու վէպերը թարգմանելով
թէ Ռուսաստան պատանկները ու իր-
աւաստները հայ լեզուին ընտելաց-
նելու եւ թէ միջազգային գրաւորու-
թիւնը ծանօթացնելու անոնց: Այս առ-
թիւ «Պատանկան Գրադարան» խմ-
բագրութիւնը թիւ 1ի նախաբանին
մէջ հաճած է սա բացատրութիւնները
տալ:

«Իրաքանչիւր մարդ, որ քիչ թէ
չատ ուշադրութեամբ հետեւի է ուս-
սահայց կուտարական կեանքի ըն-
թացին, արդէն գիտէ, թէ ինչպէս
ստակալի հարած հասցրեց հայ գրա-
դարութեան եւ հայ ժողովուրդի ըն-
թացանքին: Իսկ այս օրերս մարտնչու-
թեան ժամանակները, Այս զէսքը ան-
գրագէտներին մի ամբողջ սերունդի գո-
յութեան պատճառ դարձաւ, եւ հայ
գրականութիւնը որ անցեալ դարի
երկրորդ կէսին Արթուրեան, Գալան-
թաթեան, Բաթթիի նման առաջնա-
կարգ հեղինակներ հրապարակ հանեց,
նոյն զէպի շնորհիւ սկսեց հետզհետէ
սեղմել, գոռնաւել ու ազատանալ:
Հայ գրքերը գրով ճանաչելի դարաւ-
նիւրում միացին առանց ընթերցողների
բողոքովին մոռացութեան մատնուած:
«Վերջին տարիները տակաւ թէ հա-
մայն Ռուսաստանում եւ թէ մասնա-
ւորապէս Կովկասում, սկսեցին պո-
մաններ ստեղծել: Բոլորն չէ որ հի-
մեր զարգացնեն ու գրականութիւնը
միջոցներ ունեցան իրենց անցեալ գր-
քութիւնից աւելի լաւ գրութեան մէջ
լինելու ու ապրելու:

«Այժմ ուրեմն ժամանակն է արդէն
եւ որոշ շափով կարելիութիւն կայ
մօտիկ անցնելի վերջերը բուժելու եւ
մեր գրքերը գնելու իրենց արժանի
այն բարձրութեան վրայ, որպէսզի
բարձրութեան վրայ շատ ունենան
զիւս:

Քիւրք քաղաքակրթ, ուն եւ քաղաքա-
կրթութեան ճանապարհով մայր գանդ-
ող ազգերի մէջ իսկ այդ նպատակին
հասնելու համար անհրաժեշտ եւ ա-
մենակարեւոր միջոցն է մեր պատա-
նիկներին ներշնչել աչքի դեպի մայրենի
լեզու: Բնակեցանութիւնը:

Նոր հանդէսին խմբագրութիւնը կը
խոստանայ տալ ուսն մէջ 26 գիրք տալ
իր բաժանորդներուն: առաջին գիրքը՝
որով ստացած ենք երկու օրինակ: Կը
բաժանայ 126 հրեան երէ եւ նի: Թիւ է
«Անգլո-իս ձիւաւոր» վէպը, հեղինակու-
թիւ Մայն-Ռիտի:

Տարեկ ն բ. մեկերն է արտասահ-
մանի համար 22 ֆր. իսկ իւրաքանչի-
ւոր գիրք 30 կոպէկ:

Քերթնուհներ

Ստացանք Տ. Ա. չակ Չոգանի տի
մէկ նոր հրատարակութիւնն ալ խիստ
մարտի տպագրութեամբ: Այս նոր
գիրքը հաւաքած մըն է Ա. Չոգան-
եանի բանաստեղծութիւններն, որն, գոր-
ծի յաջողակէս հիւսած եւ շարադրած
է իր պատանկութեան օրերն ի վեր:
(1889—1907)

Գործը կը բաղկանայ 15) էջեր կամ
124 տառաւորներով: Գինն է 5 ֆր

«Տարբերակ Զ. Յ. Գալանթեան»

Վրադոյի այս գործին յոյս տալով
արդէն ձեռնարկած է մեր ընթերցող-
դան: Ա. Գ. գիրքին գոյացած է ամբողջ
ծառայել վրադոյի բնասանքին իր ար-
բուստի միջոց:

Գիրքը ունի հետաքրքրական բու-
կան էջեր: որոնցմէ մեկ իրը նմոյշ
հաւ կայտառակներ:

«98ի Բնանուր մոգովր անմիջա-
պէս յետոյ բոլոր մարտիները քայ-
քայում էին, Գրիտափորների զը-
կած պոշտուաւորներից ոչ ոք գնացել
էր իր պաշտօնատեղին բացի Արիւմ:
Բիւրօյից, մասնաւոր երկիր... քայ-
քայումը տիրում էր Կովկասում, երկ-
րում, Բուլղարիայում...»

«Կազմակերպութեան անանկութիւնը
թաղցնելու համար, երեւին թողութիւ,
աղմուկ հանող խմբեր ինչ ուղարկ-
վում երկիր, զոր էր արվում արտա-
սահմանի եւ րոպական պրոպականդին...
ցոյց տալու համար թէ պրոպանդիստ
կերպութեան զորմական սղարկը երբ
ցամաքում էին, երկրում եղած մէկ եր-
կու գործիչները բացառակ անօթի է-
ին եւ բոնի արդէն աղքատացած մո-
ղովրդի վրա: Ահա այդ միջոցին գո-
յութիւն չունեցող մարմին երկ տու-
նից կազմվում է Դաշակեանութեան մեծ
անուն կրող խորհուրդը եւ այդ անդ
ի մէջ այլոց որոշումը բանի գրամ հա-
ւաքել Կովկասում: Առաջին անգամ
Գրիտափորը մի կերպ իր սակզած
գրութիւնը փրկելու համար, յաճ է
առնում օրսկով գործի միջ մանի: այս
ինքն գառնալ անգամ բոնի գրամ հա-
ւաքող մարմին: եւ վարել այդ կործո-
ղմարտարար իր օրսկով լայն կործո-
ղափոխում աղպս ձեռնարկելի միջ
նրան հէց ստացն յայ ից ստիպում
է սիւ լ գոհ լնալ, աւանդական
յական կերպով տանել այդ զ հի գոր-
ծը: Այդ զորք ժամապրեանն է: Սե-
ղափոխական հասուն եւ գիտակից մար
գիկ իրենց հարածի առաջին առաջին
զոհ ընտրում են իրքը միտն եւ հա-
սարակութեան իրեն: յարստարտ յայտ
նի մարդկանց: Գրիտափորը րոպում
է ժամապրեանն մի միջոցի որ այս

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԻԻՐԻՔԻԱ

Հապէշիտան իմբէրաթօրը Մէ նէլիք թարափրնտան պիտ գաշ ալ մուգատուէ/ Սթանպուլ կէօն- տէրիւնը օլան հէյէթի մարա- խասէ խալլը միւտտէթ Սթան- պուլտա գալուզ երբորդըն հիւս- պընա եաշաորգտան օնքա պի- լա սէմէրէ կէրի կիթմէկէ մէճ պուր օլմաշ ըտը իշպու հէ- յէթի մարախասէնին մաղսէտի- նրուսաղէմտէ պիտ գաշ մանու- տըրլարըն Խըպտիլէր էլինտէն ալընուզ Հապէշիլէրէ վէրիմէսի իշիւն Սուլթանտան իրատէ չը- գարմագտան իպարէթ իտի Հա- պէշ մուրթխասլար ալլարճա ըՍ թանպուլտա սիւլլանտիւքտէն վէ- ճիւնալան, մոշալլան, սէօղլէրի իլէ սալլանտըպտան սոնրա՝ կիւ- նիւն պիւրինտէ Պապը Ալիտէն ճէ վապը բէտա օլուպ պօշ էլլէ կէ- րի տէնմէկէ մէճպուս օլտուլարի- նիմաթիլք իրի տէվլէթ պէյնին- աէ միւնասէպաթը բօլիթիգիլէ միւնգաթի օլմաշ տըր:

— Սերպիանըն թալէպի իւղրէ Խունաւտան Ատրիաթիք տէնիպի- նէ գատար պիտ չըմէնտըֆէր խաթթը ինչա իթմէք իշիւն ին- կիլթէրտան մատա տիկէր պէօյլաք տէվլէթլէրիլէ գուվլէթ վէրմէքտէ տիրլէր ինկիլթէյա Պալգտնտա եէնի շըմէնտըֆ- լէր ինչասընը մէճէնիլէթ վէ թիճարէթէ ֆալտէլի օլաճա- ղընը իթիթաթ իթմէքլէ պէրա- պէր՝ էն էվլէլ Մաքէթնիա ի- շիւն քիւնաթ թէքիթիինն գա- պուլ վէ իճրասընը թէճմին իթ- տիրմէք իսթէյօր:

— Բուսիա թէքրար Պապը Ա- լիի բարա իշիւն սըգըշտըրմոյա պաշաւմըշ տըր Պա տէֆա բա- թուրք մուհարէպէսի էանտօրնա տա միւթէպարուր օլան Գուս թա պաալըլարըն գարալարընըն թապիթնաթը իսթէյօր պու թաղ միւնաթա մուգապիլ տաշա 900000 թիւրք լիբասը էտտէնէճէք տիր:

— Խունան էլլիգի պիտ նօթա իլէ Խունանիտան նամընա Բի- րէա—Լարիցա շըմէնտըֆէրին թիւրք խաթթարը իլէ պիւլէշ- տիրիլթէսինէ միւտառէ իսթէտի:

— Պիւր սուէ գատթ պէհանէ- սի իլէ Խըլաղտա թաշարիւթ տէվաթ իթմէքտէ տիր: Բուս էլ շիտի թէճմին Հաճի գիարթ(՝) թաճթը իսթիլթապա ալմալա պիրա գաւտըր թէվլգրիթա տէվաթ իթմէքտէ տիր: Շէքէր նա պէլ- ճիգալը թէվլգըֆ օլտուտու իսէ- աէ էլլինին թալէպի իւղրէ սէր պէսթ պըրապը տըր:

— Անաթուրպըն Բրէգըրէնա վէ ճագօյ գաղալարընտա զու- հուրա կէլէն իսթիլալ իւղրինէ Սքիւպ վալիսի մաճէլի մէղքիւ- ր՝ կիթմէք իշիւն Մաքէթնիա

միւֆէթիշի ումուդիսի Հիւլի բա- շտան է Բիւր գապուլ իթտի:

— Լօնտառան « Աճան Բիւ- թէրին » իսպարընա նաղարէն, ինկիլգ տէվլէթի Մաքէթնիալա պիտ միսթաղիլ բրէնա թալինի խուսալընտա իթտիկի թէքիթ- տէն վաղ կէշմէք ապա իսթէմէ- յօր: Պա պապտա տիկէր տէվլէթ լէրին ճէվապը էլան պիլինմէյօր, տէվլէթլէր պէյնինտէ միւլէքէ- րէլէր տէվաթ իտէյօր: Պապը Ա- լինին իսլահաթ մէմուրլարընա եէտի սէնէ տաշա միւտտէթ վէր- մէսի մէսէլէի ապա թէպտիլ ի- տէմէտի:

— Մաքէթնիալը գոմիթա չէ- թալարընտան բաղէմ ք մաղսէ- տի իլէ հէր թարաֆա պէօյլաք պէօյլալ սաքէր կէօնտէրիլմէքտէ վէ սինօր մաշաֆըլլարը ալթը- րըմարտա իրէն, թէքրար էօ- թէտէն պէրիտէն չէթալար պաշ կէսթէրմիքտէ տիրլէր Սթան- պուլտան « Աճան Բիւմէն » պիւ- տիրվաթիկի իւղրէ, պիտ Խունան զապիթիինն թաճթը գոմանտա- սընտա պիտ Բուս չէթալար թէք- րար Խունանիսթանտան թիւր- քիտալա կէշապ պիտ գաշ Գուցօ- վալապ գաթիլ իթմիշ տիր:

ՏՍԻԼԻԻՅԷ

Ճուսա էրթմէսի կիւնիւ վէլիաշա Բրէնա Պօրիա պիրատէր վէ հէմ- շիթէլէ ի իլէ պէրապէր Էվքի- նօկրատ րէֆիլիթսինէ միւվաթէ- լէթ իթմիշէր իտի Բաղար կիւ- նիւ սապաճը տալիս Բուսմագտան կէլէն թրէնիլ մախսուլէ Ֆէ- խալէթիլ Բրէնա վէ Բրէնիւն հաղարաթը շէհրիմիլ կարառընա էնուպ օլտառան օթմօպիլէ բա- գիպէն պէնիլք քէնարընտան տօղ- րու Էվքիլինօկրատ սէյիլիթսինէ կիթտիլէր: Շէհր պոստէթալար- լէ տօնտըրմըշ վէ էնուլի հիւ- քիւտարլարընը կէօրմէք տըղու- սը իլէ պէրլէր իրէն՝ Անլէրին շէհրէ թէշրիթ պոյլալաղաղը- ղըն կէշապ կիթմէքլէրինտէն տօ- լալը մաշառն օլտու:

Ֆաղտթ մէմուլ օլտուտըր քի՝ գաթը Ֆէալիսիմանէլէրի օլ կիւնիւ Եօլճըլըգտան Եօրիւնիլը սէպէ- պի իլէ տօղրու Էվքիլինօկրատա կիթտի էր իսէ աէ, շու կիւնիլէր- աէ շէհրէ տալիս թէշրիթ պու- յուլարաղ էնուլիլէ մէսէրթէթ վէ մէֆիւնիլլէթ պալաշ իտէրլէր:

— Սպարանիլէնին տալարալմա ոը Մալիս էտէ Բրէնիլին Ուքաղը իլէ իրան օլրնաճաղըր կիպիլմէպուս լարըն հէնի ինթիլապարընա պաշալանըլաճաղընը Վէքօ տէ Պա- գանի կաղէթասը Եաղիյօր: Յու- նիա ալընտա տալիս Սօպրանիէ- նին քիւշաթը իշիւն Եէնի աղա- լարա աալթթմանէլէր կէօնտէ- րիլէճէկիլին վիլքէլա րէյիսի Մ- Մալինոլ պիտ հէյէթ հուղուրըն- տա սէօյլէմիշ տիր:

— Ֆիլիպէ, Թ Բաղարճըգ, Բը- լէֆու, Կըղանիլըգ գաղալարընտա պաղը քէօյ պէլէտիլէ հէյէթլէ- րի աղլ օլտումուշլար տիր: Սէ- պէպի... — Սօրմագ մը իսթէր...

ԲՈՒՍԻԱ

Բէթրպուրկտան պիւտիրի- տիկի իւղրէ Բու սիա հիւքիւմէթի թիւրքիա սինօրընա պիտ չօգ սի- լան վէ լէվաղիմաթը հարպիլէ նաղլ իթմէպէ պաշալարըշ տըր: Պաթու թարաֆլարընտա տըգ- գաթա շալան աաքէր հաղըրլըգ- լարը կէօրիւնմէյօր իսէտէ, Կալ- կասիա ճիհէթիինէ պիտ չօգ թօր- լար կէօնտէրիլտիկի թաստիգ օ- լունիյօր:

— Բէթրպուրկտան մարտ 8 թարիլի պիտ թէլէկրաֆա պի- նան, Վօլիա սէվահիլինտէ քէօյ- լիլէր իսթիլալ գալտըրմըշլար: Սարաթօլա եաղըն քէօյլիլէր վէ րօլիլէր պէյնինտէ պիտ մի- տարէպէ վուգու պուլուպ, չօգ քիշիլէր էօլմիշ վէ Եարէլէնմիշ մէղքիւր գաղալարտա գուվէր աա- քէրիլէ ալթըրըլմըշ տըր:

ԱՃԷՄԻՍՏԱՆ

Սինար թալինի իշիւն թիւրք վէ աճէմ տէվլէթլէրի թարա- ֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլան գօ- միսիօն իշէ տէվաթ իթմէքտէ օլտըղը կիպի Եաղընտա մէսէլէի հալլ ու ֆասլ իտէճէքլէրի պիւ- տիրիլմիշ տիր:

— Աճէմ թօրաղընտա սաքին վէ էն աալը աճէմ թապաաար պուլընան պիտ թաղըմ սիւնիւ թիւրք վէ քիւրտ պէյլէրի Օու- մանլը աաքէրի կիլմէսինտէ պուն շարըն թալաթընը թուլաթաղ Աճէմիստանա խըյանէթլիքլէրտէ պուլունմուշ իքէն, շիմոթ օսման- լը աաքէրի կէրի չէքիլմէսինտէ թէքըրա Աճէմ տէվլէր ինէ պէ- յանը իթաաթ իթմիշլէր տիր: Ֆաղտթ Բրէնա Ֆիւրման Ֆիւրմա- անլէրտէն պիտ թաղըմընը ճէ- զալամալա միւնասիպ կէօրմիշ վէ հապս իթմիշ տիր:

ԲՈՒՄԱՆԻԱ

Պաղը գաղալարտա քէօյլիլէ- րին թէքըրա ալաղլանմաղը ի- շիտիլմէքտէ իսէտէ, տիկէր թա- րաֆտան հիւքիւմէթ թարաֆտա- րը օլան կաղէթալարըն պէյանը իւղրէ, քէօյլիլէրին մէսէլէլէրինի հալլ իթմէք իշիւն հէր պիտ գա- զատա թալին օլունմուշ օլան գօ- միսիսինար քէօյլիլէ էհալիլ խօշ- նոտ պըրաղմագտա րմըշլար: Էմլար վէ շիֆիլիլ ասհիպլէրին քէօյլիլէրտէն ալտըղլարը քի- րալարը էնտիրմիշլէր վէ քէզա- րէշպէրին իւճրէթլէրինէ իտա- րէ իտէճէք պիտ հուտուտ թա- յին իթմիշլէր: Պա մուսմէլէլէր- տէն քէօյլիլէր մէֆուլ գալուպ, հիւքիւմէթ թէլէքիւրալմ նիւ

մաթիլլէրի իճրա իթմէքտէ ի- միշլէր:

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻԷ

Լիզպօնտա Բօ թապալ գրալը Տօն Կարլօնըն գաթլի ֆաճէա- սընտա վէլիաշա (էլէէվր գըրալ) Մանուէլին տալիս Եարէլէնտի- կինի Եաղմըշ ըտըք կէնճ գրա- լըն Եարէսի աղըր վէ րէք թէհ- լիքէլի պիտ հալ քէսպ իթմիշ օլմաղլ թապիպլէր օրէրաաիօն իճրասընը իղթիլաաընը պէյան իթմիշլէր: Կրալ վէ գրալիցա պունա րաղի օլմալօրլար իսէտէ, տօքթօրլար վէ րօրֆէսէօրլէր պիւս թէլէլի օրէրաաիօնա գա- րար վէրմիշլէր տիր:

ՍՍԹԸԼԻՅՕՐ

Ղալաթա քէօյլիլտէ պիւ էվ 1080 մէթրօ գատար պաղչէսի իլէ պաղչէտէ 30 առէթ էնիլա- յի ալլը մէյլա աղաճլարը վար- տըր: Էվին Եիւլի շարպա նա- ղըր վէ մէրթէպէ գարշը տիր: Սաթըն ալմագ իսթէլէն միւրաճաաթ իթմէլի տիր:

Իսթլէ պաշընտա ուլիցա Տէվլէն նամէրօ 149 Յովհան Սարգիսեանըն գահվէսինէ

3—1

ԹԻԻՔՃԱՐԻՅԷ

ՉԱՄԻՐԷ			
ՊԱՆՇԱՅ			
Վալիս	100	թիւ	18—20/—
Արապա	57-63	լիպ	12-15/60
ԱՐԲԱ			
Վալիս	100	թիւ	18-50—/14
Արապա	45-52	լիպ	7-8—
ԵՈՒԼԱՅ արապա	33-36	լիպ	5— 5-20
»	100	թիւ	12-13 1/2
ՉԱՄՍՐ արապա	52-57	լիպ	9— 10-20
ՆԱՍՈՒԼԱ	100	թիւ	14—14-40
ՏԱՐԸ արապա			7-60—80 40
ԳՕԼՕՁ արապա	55-60	լիպ	10—10 80
ՄԻՍԻՐ			9-60/
Կիւնաէ վալիս	7-8	վէ	80-100
» ապա կէլմէքտէ			վալիս մուսմէ-
լէսը Եարթլէն 20 ֆր			արապա մու-
աալլէսի քէզա			նարալէն 20.
ՊԱՄԱԼԻՅԷ			
Վարնա քիւսաղընտա պաղալիլէ			մալլէրին պու կիւնք ֆիլալթ, - իսին
Ֆրանք իլէ			
» Վէլի			1.95— 2.20
Շէֆէր նէմլէ			80
Շէֆէր լէմլէ			առնաղ 45 3)
Բիւրիսի ճէնալա շուլալ			46.5)
» Ֆիլպի			—
» Ինկիլիլ			36.20
Իրգօ			50.
ՎԱՁ Սանաղըր			(0.6)
ՉԵՅԻԼԷ Եաղըր թիւ			1.25— 1.30
ԳՈՒՐՈՒ Եաղըր			80 75
Եուսմուրթա	100	առէթի	4.